DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2023/662

z dne 20. januarja 2023

o spremembi Delegirane uredbe (EU) 2015/63 glede metodologije za izračun obveznosti, ki izhajajo iz izvedenih finančnih instrumentov

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Direktive 2014/59/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o vzpostavitvi okvira za sanacijo ter reševanje kreditnih institucij in investicijskih podjetij ter o spremembi Šeste direktive Sveta 82/891/EGS ter direktiv 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EU, 2012/30/EU in 2013/36/EU in uredb (EU) št. 1093/2010 ter (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ([1]) ter zlasti člena 103(7) Direktive,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) V skladu s členom 5(3) Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/63 ([2]) so obveznosti, ki izhajajo iz pogodb o izvedenih finančnih instrumentih, eden od elementov izračuna letnih prispevkov, ki jih morajo institucije plačati v sheme za financiranje reševanja. Zlasti povprečni letni znesek obveznosti iz odstavka 1 navedenega člena, ki izhajajo iz pogodb o izvedenih finančnih instrumentih, izračunan na četrtletni osnovi, se vrednoti v skladu s členi 429, 429a in 429b Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ([3]).

(2) Pred začetkom veljavnosti Uredbe (EU) 2019/876 Evropskega parlamenta in Sveta ([4]), so morale institucije v skladu s členi 429, 429a in 429b Uredbe (EU) št. 575/2013 izračunati vrednost izpostavljenosti svojih izvedenih finančnih instrumentov z uporabo metode tekoče izpostavljenosti na podlagi sklicevanja na člen 274 navedene uredbe v zvezi z izračunom izpostavljenosti količnika finančnega vzvoda.

(3) Uredba (EU) 2019/876 je spremenila Uredbo (EU) št. 575/2013. Členi 429, 429a in 429b so bili nadomeščeni z novimi členi 429 do 429g. Ta sprememba je med drugim vključevala uvedbo obveznosti v člen 429c Uredbe (EU) št. 575/2013, ki institucijam nalaga, da morajo izračunati vrednost izpostavljenosti pogodb o izvedenih finančnih instrumentih v skladu z metodo tekoče izpostavljenosti, znano kot standardizirani pristop za kreditno tveganje nasprotne stranke (SA-CCR), ki je nadomestila metodo tekoče izpostavljenosti ali „CEM“, kar ima od leta 2023 učinke na predhodna prispevna obdobja.

(4) Metode standardiziranega pristopa za kreditno tveganje nasprotne stranke ni mogoče uporabiti za vrednotenje obveznosti, ki izhajajo iz pogodb o izvedenih finančnih instrumentih, kadar je treba takšno vrednotenje uporabiti za namene Delegirane uredbe (EU) 2015/63. Uporaba te metode bi namreč izkrivila izračun obveznosti, ki izhajajo iz pogodb o izvedenih finančnih instrumentih, kar bi nekatere institucije bolj prizadelo kot druge. To je po eni strani posledica obstoja ničelne spodnje meje v nekaterih formulah, ki jih je treba uporabiti, kar bi različno vplivalo na institucije glede na to, ali uporabljajo MSRP (mednarodne standarde računovodskega poročanja), in na drugi

([1]) UL L 173, 12.6.2014, str. 190.

([2]) Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/63 z dne 21. oktobra 2014 o dopolnitvi Direktive 2014/59/EU Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s predhodnimi prispevki v sheme za financiranje reševanja (UL L 11, 17.1.2015, str. 44).

([3]) Uredba (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L 176, 27.6.2013, str. 1).

([4]) Uredba (EU) 2019/876 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2019 o spremembi Uredbe (EU) št. 575/2013 v zvezi s količnikom finančnega vzvoda, količnikom neto stabilnega financiranja, zahtevami glede kapitala in kvalificiranih obveznosti, kreditnim tveganjem nasprotne stranke, tržnim tveganjem, izpostavljenostmi do centralnih nasprotnih strank, izpostavljenostmi do kolektivnih naložbenih podjemov, velikimi izpostavljenostmi, zahtevami glede poročanja in razkritja ter Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L 150, 7.6.2019, str. 1).

strani tehničnih težav in negotovosti pri uporabi formul za izračun potencialne prihodnje izpostavljenosti. Zato je treba institucijam omogočiti uporabo metode tekoče izpostavljenosti za vrednotenje obveznosti, ki izhajajo iz pogodb o izvedenih finančnih instrumentih, in vključiti metodo, ki je bila predhodno določena v Uredbi (EU) št. 575/2013, v Delegirano uredbo (EU) 2015/63.

(5) Delegirano uredbo (EU) 2015/63 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.

(6) Organom za reševanje je treba zagotoviti več časa za sprejetje odločitev glede prispevkov v sheme za financiranje reševanja in uradno obveščanje o njih v skladu s spremenjenimi zahtevami. Zato je treba določiti prehodno ureditev za leto 2023, s katero se podaljšajo roki za takšno uradno obvestilo.

(7) Ker morajo organi za reševanje za izračun in zvišanje prispevkov za leto 2023 čim prej uporabiti spremenjene zahteve, je treba določiti, da začne ta uredba veljati dan po njeni objavi.

(8) V skladu s členom 14(4) Delegirane uredbe (EU) 2015/63 morajo institucije organom za reševanje do 31. januarja vsako leto predložiti podatke, pomembne za izračun prispevkov. Institucijam je treba s prehodno ureditvijo dati na voljo še en mesec za predložitev teh informacij v letu 2023.

(9) Organom za reševanje je treba tudi omogočiti, da institucijam izdajo navodila za predložitev navedenih informacij v skladu z uvedenimi spremembami dovolj zgodaj pred določenim rokom za leto 2023, da se prepreči nastanek pravne negotovosti glede metode, ki se bo uporabljala v letu 2023 za vrednotenje obveznosti, ki izhajajo iz pogodb o izvedenih finančnih instrumentih. Da se zagotovi kontinuiteta metode izračuna v prispevnih obdobjih in da se organom za reševanje omogoči, da od 1. oktobra 2022 izdajajo navodila za predložitev takih informacij v skladu s to uredbo, bi se morala ta uredba uporabljati retroaktivno od navedenega datuma –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Delegirana uredba (EU) 2015/63 se spremeni:

(1) v členu 3 se doda naslednja točka 30:

„(30) ‚obveznosti, ki izhajajo iz pogodb o izvedenih finančnih instrumentih' pomeni bodisi posamezne obveznosti, ki izhajajo iz pogodbe o izvedenih finančnih instrumentih, bodisi obveznosti, ki izhajajo iz niza pobotov pogodb o izvedenih finančnih instrumentih, kot so navedene v Prilogi II k Uredbi (EU) št. 575/2013.";

(2) v členu 5 se odstavek 3 nadomesti z naslednjim:

„3. Za namene tega oddelka se povprečni letni znesek obveznosti iz odstavka 1, ki izhajajo iz pogodb o izvedenih finančnih instrumentih iz Priloge II k Uredbi (EU) št. 575/2013, vključno z zunajbilančnimi, izračunan na četrtletni osnovi, vrednoti v skladu s členi 5a do 5e te uredbe.

Vendar vrednost, pripisana obveznostim, ki izhajajo iz pogodb o izvedenih finančnih instrumentih, ne sme biti nižja od 75 % vrednosti istih obveznosti, če se ta izračuna z uporabo računovodskih pravil, ki se za zadevno institucijo uporabljajo za namene finančnega poročanja.

Če v skladu z nacionalnimi računovodskimi standardi, ki se uporabljajo za dano institucijo, za izpostavljenosti za nekatere izvedene finančne instrumente ni knjigovodskega ukrepa, ker se ti instrumenti knjižijo kot zunajbilančne postavke, institucija organu za reševanje sporoči vsoto poštenih vrednosti zadevnih izvedenih finančnih instrumentov, kjer pa je vsota negativna, kot nadomestitvene stroške ter te izvedene finančne instrumente prišteje svojim aktivnim bilančnim knjigovodskim vrednostim.";

(3) vstavijo se naslednji členi 5a do 5e:

„*Člen 5a*

Vrednost izpostavljenosti izvedenih finančnih instrumentov

1. Institucije določijo vrednost izpostavljenosti pogodb o izvedenih finančnih instrumentih iz Priloge II k Uredbi (EU) št. 575/2013, vključno z zunajbilančnimi, z metodo tekoče izpostavljenosti iz člena 5b.

Institucije lahko pri določanju vrednosti izpostavljenosti upoštevajo učinke pogodb o novaciji in drugih pogodb o pobotu v skladu s členom 5d. Pobot med različnimi kategorijami produktov se ne uporablja. Vendar lahko institucije izvedejo pobot znotraj katere koli kategorije produktov iz Priloge II k Uredbi (EU) št. 575/2013, kadar mora ta kategorija upoštevati pogodbo o pobotu med različnimi kategorijami produktov.

2. Kadar izdaja zavarovanja s premoženjem, povezanega s pogodbami o izvedenih finančnih instrumentih, zmanjša znesek obveznosti v okviru veljavnega računovodskega okvira, institucije to zmanjšanje razveljavijo.

3. Za namene odstavka 1 lahko institucije od tekočih nadomestitvenih stroškov vrednosti izpostavljenosti odbijejo gibljivo kritje, plačano v denarnih sredstvih nasprotni stranki, v kolikor v okviru veljavnega računovodskega okvira gibljivo kritje še ni bilo priznano kot zmanjšanje vrednosti izpostavljenosti in kadar so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

(a) za posle brez kliringa prek kvalificirane centralne nasprotne stranke, kot je opredeljena v členu 4(1), točka 88, Uredbe (EU) št. 575/2013, denarna sredstva, dana nasprotni stranki prejemnici, niso ločena;

(b) gibljivo kritje se izračuna in izmenja vsakodnevno na podlagi vrednotenja pozicij v izvedenih finančnih instrumentih po tekočih tržnih cenah;

(c) gibljivo kritje, dano v denarnih sredstvih, je v enaki valuti, kot poravnava pogodbe o izvedenih finančnih instrumentih;

(d) izmenjano gibljivo kritje je celotni znesek, ki bi bil potreben za popolno poravnavo izpostavljenosti izvedenega finančnega instrumenta po tekočih tržnih cenah, pri čemer je treba upoštevati prag in najnižje zneske prenosa, ki se uporabljajo za institucijo;

(e) pogodba o izvedenih finančnih instrumentih in gibljivo kritje med institucijo in nasprotno stranko te pogodbe sta zajeta v eni sami pogodbi o pobotu, ki jo institucija lahko obravnava kot dejavnik, ki zmanjšuje tveganje, v skladu s členom 5d.

Za namene točke (c) prvega pododstavka valuta poravnave, kadar se za pogodbo o izvedenih finančnih instrumentih uporablja kvalificirana okvirna pogodba o pobotu, pomeni vsako valuto poravnave, določeno v pogodbi o izvedenih finančnih instrumentih ali kvalificirani okvirni pogodbi o pobotu.

Kadar institucija v skladu z veljavnim računovodskim okvirom pripozna gibljivo kritje, prejeto od nasprotne stranke v denarnih sredstvih, kot plačljivo obveznost, lahko to obveznost izključi iz mere izpostavljenosti, če so izpolnjeni pogoji iz prvega pododstavka, točke (a) do (e).

4. Za namene odstavka 3 velja naslednje:

(a) odbitek plačanega gibljivega kritja se omeji na del vrednosti izpostavljenosti, ki ga predstavljajo negativni tekoči nadomestitveni stroški;

(b) institucija ne uporabi gibljivega kritja, plačanega v denarnih sredstvih, za zmanjšanje zneska potencialne prihodnje kreditne izpostavljenosti, vključno za namene člena 5e(1), točka (b)(ii).

5. Z odstopanjem od odstavka 1 lahko institucije za določitev vrednosti izpostavljenosti pogodb o izvedenih finančnih instrumentih iz točk 1 in 2 Priloge II k Uredbi (EU) št. 575/2013 uporabijo metodo poenostavljene izpostavljenosti iz člena 5c, če obseg bilančnih in zunajbilančnih poslov z izvedenimi finančnimi instrumenti teh institucij izpolnjuje pogoje iz člena 273a(2) navedene uredbe.

Institucije, ki uporabljajo navedeno metodo poenostavljene izpostavljenosti ne zmanjšajo mere izpostavljenosti za znesek gibljivega kritja, prejetega v denarnih sredstvih.

Člen 5b

Metoda tekoče izpostavljenosti

1. Tekoči nadomestitveni stroški obveznosti, ki izhajajo iz pogodb o izvedenih finančnih instrumentih na ravni niza pobotov, so absolutna vrednost neto tržne vrednosti teh pogodb v okviru pobota pred zmanjšanjem za prejeto ali dano zavarovanje s premoženjem (bruto), kadar se pri izračunu neto tržne vrednosti pobotajo pozitivne in negativne tržne vrednosti. V ta namen institucije obravnavajo posamezen posel z izvedenimi finančnimi instrumenti kot svoj lastni niz pobotov.

2. Z namenom določanja potencialne prihodnje kreditne izpostavljenosti, institucije hipotetične zneske oziroma, če je to primerno, vrednosti osnovnih instrumentov pomnožijo z odstotki, določenimi v razpredelnici 1, in sicer v skladu z naslednjim:

(a) pogodbe o izvedenih finančnih instrumentih, ki ne spadajo v eno izmed petih kategorij iz razpredelnice 1, se obravnavajo kakor pogodbe na blago, razen plemenitih kovin;

(b) pri pogodbah o izvedenih finančnih instrumentih, pri katerih se glavnica večkrat zamenja, se odstotki pomnožijo s številom preostalih neopravljenih plačil po pogodbi;

(c) pri pogodbah o izvedenih finančnih instrumentih, ki so namenjene poravnavanju neporavnane izpostavljenosti po določenih plačilnih datumih in v katerih so pogoji ponovno opredeljeni tako, da je tržna vrednost pogodbe z izvedenimi finančnimi instrumenti na te določene datume enaka nič, je preostala zapadlost enaka času do naslednje ponovne določitve pogojev. Pri pogodbah na obrestno mero, ki izpolnjujejo navedena merila in pri katerih je preostala zapadlost daljša od enega leta, odstotek ne sme biti nižji od 0,5 %.

Razpredelnica 1

Preostala zapadlost	Pogodbe na obrestno mero	Pogodbe na tujo valuto in zlato	Pogodbe na lastniške instrumente	Pogodbe na plemenite kovine, razen zlata	Pogodbe na blago, razen plemenitih kovin
1 leto ali manj	0 %	1 %	6 %	7 %	10 %
Več kakor 1 leto, ne več kakor 5 let	0,5 %	5 %	8 %	7 %	12 %
Več kakor 5 let	1,5 %	7,5 %	10 %	8 %	15 %

3. Vrednost izpostavljenosti je vsota tekočih nadomestitvenih stroškov in potencialne prihodnje kreditne izpostavljenosti.

Člen 5c

Metoda poenostavljene izpostavljenosti

1. Institucije v skladu z metodo poenostavljene izpostavljenosti določijo vrednost izpostavljenosti tako, da hipotetični znesek vsakega instrumenta pomnožijo z odstotki iz razpredelnice 2.

Razpredelnica 2

Prvotna zapadlost	Pogodbe na obrestno mero	Pogodbe na tujo valuto in zlato
1 leto ali manj	0,5 %	2 %
Več kakor 1 leto, ne več kakor 2 leti	1 %	5 %
Povečanje za vsako dodatno leto	1 %	3 %

2. Za izračun vrednosti izpostavljenosti pri pogodbah na obrestno mero lahko institucije izberejo bodisi prvotno bodisi preostalo zapadlost.

Člen 5d

Priznanje pogodbenega pobota kot dejavnika, ki zmanjšuje tveganje

Institucije lahko, če so pristojni organi priznali tako pogodbo o pobotu v skladu s členom 296 Uredbe (EU) št. 575/2013 in če institucija izpolnjuje zahteve iz člena 297 navedene uredbe, kot zmanjševanje tveganja v skladu s členom 5e obravnavajo samo naslednje vrste pogodb o pobotu:

(a) dvostranske pogodbe o novaciji med institucijo in njeno nasprotno stranko, v kateri so medsebojne terjatve in obveznosti avtomatično združene, tako da ob vsaki uporabi novacije, nastane en sam neto znesek, s čimer nastane ena sama nova pogodba, ki je zavezujoča za stranke in nadomešča vse prejšnje pogodbe ter vse obveznosti med strankami v skladu s temi pogodbami;

(b) druge dvostranske pogodbe med institucijo in njeno nasprotno stranko.

Člen 5e

Učinki pripoznanja pobota kot dejavnika, ki zmanjšuje tveganje

1. Institucije obravnavajo pogodbe o pobotu na naslednji način;

(a) v primeru pogodb o novaciji lahko institucije tehtajo posamezne neto zneske, ki jih določajo takšne pogodbe, ne pa vključene bruto zneske;

Pri uporabi člena 5b lahko institucije upoštevajo pogodbo o novaciji, ko določajo,

— tekoče nadomestitvene stroške iz člena 5b(1);

— hipotetične zneske glavnice ali vrednosti osnovnih instrumentov iz člena 5b(2).

Institucije lahko pri uporabi metode poenostavljene izpostavljenosti, ko določajo hipotetični znesek iz člena 5c(1), upoštevajo pogodbo o novaciji za namene izračuna hipotetičnega zneska glavnice. V takih primerih institucije uporabijo odstotke iz razpredelnice 2;

(b) institucije v primeru drugih pogodb o pobotu uporabljajo člen 5b na naslednji način:

(i) tekoči nadomestitveni stroški iz člena 5b(1) za pogodbe, vključeni v pogodbe o pobotu, se izračunajo tako, da se upoštevajo dejanski hipotetični neto nadomestitveni stroški, ki izhajajo iz pogodbe; kadar zaradi pobotanja nastane neto terjatev za institucijo, ki izračunava neto nadomestitvene stroške, znašajo tekoči nadomestitveni stroški ‚0‘;

(ii) potencialna prihodnja kreditna izpostavljenost iz člena 5b(2) pri vseh pogodbah, vključenih v pogodbo o pobotu, se zmanjša v skladu z naslednjo formulo:

$PCE_{red} = 0,4 \bullet PCE_{gross} + 0,6 \bullet NGR \bullet PCE_{gross}$

pri čemer je:

PCE_{red} = zmanjšana potencialna prihodnja kreditna izpostavljenost za vse pogodbe, sklenjene z zadevno nasprotno stranko, ki so vključene v pravno veljavno dvostransko pogodbo o pobotu;

PCE_{gross} = vsota potencialnih prihodnjih kreditnih izpostavljenosti za vse pogodbe z zadevno nasprotno stranko, vključene v pravno veljavno dvostransko pogodbo o pobotu, ki se izračunajo s pomnožitvijo hipotetičnih zneskov glavnice in odstotkov iz razpredelnice 1;

NGR = razmerje neto/bruto, izračunano kot količnik med neto nadomestitvenimi stroški za vse pogodbe, vključene v pravno veljavno dvostransko pogodbo o pobotu, sklenjeno z zadevno nasprotno stranko (števec), in bruto nadomestitvenimi stroški za vse pogodbe, vključene v pravno veljavno dvostransko pogodbo o pobotu, sklenjeno s to nasprotno stranko (imenovalec).

2. Pri izračunu potencialne prihodnje kreditne izpostavljenosti v skladu s formulo iz odstavka 1, točka (b)(ii), lahko institucije obravnavajo popolnoma ujemajoče se pogodbe o izvedenih finančnih instrumentih, vključene v dogovor o pobotu, kot da bi bile ena sama pogodba, katere hipotetična vrednost glavnice je enaka neto prejemkom.

Pri uporabi člena 5c(1) lahko institucije obravnavajo popolnoma ujemajoče se pogodbe o izvedenih finančnih instrumentih, vključene v pogodbo o pobotu, kot eno samo pogodbo, katere hipotetična vrednost glavnice je enaka neto prejemkom, hipotetični zneski glavnice pa se pomnožijo z odstotki iz razpredelnice 2 v členu 5c.

Za namene tega odstavka so popolnoma ujemajoče se pogodbe o izvedenih finančnih instrumentih nestandardizirane terminske pogodbe na tujo valuto ali podobne pogodbe, v katerih je hipotetični znesek enak denarnim tokovom, če ti denarni tokovi zapadejo na isti dan ter so vsi v isti valuti.

3. Za vse druge pogodbe o izvedenih finančnih instrumentih, vključene v pogodbo o pobotu, lahko institucije znižajo odstotke, ki se uporabljajo, kot je navedeno v razpredelnici 3.

Razpredelnica 3

Prvotna zapadlost	Pogodbe na obrestno mero	Pogodbe na tujo valuto
1 leto ali manj	0,35 %	1,50 %
Več kakor 1 leto, vendar manj kakor 2 leti	0,75 %	3,75 %
Povečanje za vsako dodatno leto	0,75 %	2,25 %

4. Pri pogodbah na obrestno mero lahko institucije izberejo bodisi prvotno bodisi preostalo zapadlost.“;

(4) v členu 20 se dodata naslednja odstavka 6 in 7:

„6. Z odstopanjem od člena 13(1) organi za reševanje v prispevnem obdobju 2023 vsako institucijo iz člena 2 uradno obvestijo o svojih odločitvah glede določitve letnega prispevka, ki ga mora vsaka institucija plačati do 31. maja 2023.

7. Z odstopanjem od člena 14(4) in v zvezi z informacijami, ki jih je treba zagotoviti organu za reševanje leta 2023, se informacije iz navedenega odstavka zagotovijo najpozneje do 28. februarja 2023.“

Člen 2

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. oktobra 2022.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 20. januarja 2023

Za Komisijo
predsednica
Ursula VON DER LEYEN